

Бичук Тамара Степанівна
*заступник начальника управління економіки, бухгалтерського
обліку та звітності Головного управління Держспродспоживслужби
у Волинській області*

ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОНАННЯ ФУНКЦІЙ ДЕРЖАВИ

До сутності і складових фінансового забезпечення у вітчизняній науці і практиці склалися неоднозначні підходи. У найбільш загальному розумінні забезпечення розглядається як матеріальні засоби до існування [1] або матеріальні засоби, які забезпечують можливість жити, існувати [2]. Більш точним, на наш погляд, є тлумачення забезпечення як сукупності заходів і коштів, створення умов, що сприяють нормальному здійсненню економічних процесів, реалізації запланованих програм, проектів, підтримці стабільного функціонування економічної системи та її об'єктів, усуненню порушень нормативних актів [3].

Сутність фінансового забезпечення поєднує у собі дві головні властивості – природу фінансових ресурсів та таких їх властивостей, які трансформують просту сукупність фінансових ресурсів у фінансове забезпечення. Фінансове забезпечення виконання функцій держави можна визначити як сукупність заходів, які лежать в рамках правового поля, направлених на мобілізацію необхідного обсягу фінансових ресурсів для формування матеріальної основи своєчасного і повного виконання державою взятих на себе функціональних обов'язків.

З точки зору формування фінансового забезпечення виконання функцій держави не всі фінансові ресурси будуть задіяні безпосередньо у цьому процесі. Фінансове забезпечення не може розглядатися окремо від фінансування, яке пов'язано з визначенням достатнього обсягу фінансових ресурсів для виконання функцій держави. А це потребує частини фінансових ресурсів національної економіки, які вилучаються державою. Саме ця частина ресурсів дає можливість досягати цілей в межах реалізації функцій держави. Виходячи з цього, у формуванні фінансового забезпечення функцій держави задіяні фінансові ресурси і фінансові потоки, що обумовлюють особливість досліджуваного феномену як динамічного, а не статичного явища. Якщо джерела формування фінансового забезпечення економічного зростання дають змогу диверсифікувати процес формування фінансових ресурсів, то у

контексті фінансового забезпечення функцій держави диверсифікація є обмеженою.

Слід зазначити, що основні проблеми фінансового забезпечення виконання функцій держави лежать у пошуку оптимально співвідношення між джерелами формування необхідних ресурсів та напрямками їх використання. При визначенні напрямів використання фінансових ресурсів доцільно дотримуватись найбільш поширеного функціонального підходу [4], відповідно до якого виділяють економічну, політичну, соціальну та ідеологічну функції. Державі, яка має достатній обсяг власних фінансових ресурсів у своєму розпорядженні, для оптимізації фінансового забезпечення достатньо визначитися із пріоритетами фінансування відповідно до векторів державної політики. Для держав, які постійно відчують нестачу фінансових ресурсів, проблема оптимізації фінансового забезпечення є набагато глибшою, оскільки необхідно не тільки постійно здійснювати пошук альтернативних джерел фінансування, але і приймати рішення щодо надання пріоритету фінансування тієї чи іншої функції. З цієї точки зору Україна належить до другого типу держав. Складність формування і використання фінансового забезпечення виконання функцій держави в Україні обумовлена багатьма чинниками, основними із яких є:

- вузькість податкової бази, яка забезпечує надходження до бюджету, тим самим формуючи фінансове забезпечення держави за рахунок власних коштів;

- велика частка тіньового сектору економіки, внаслідок функціонування якого держава не отримує значну частку податкових надходжень;

- значний перекид у бік фінансування виконання соціальної функції держави;

- ризик нецільового, нераціонального або неефективного використання коштів державою.

Вирішення наявних в Україні проблем із процесами формування фінансового забезпечення та його використання пов'язані як з дефіцитністю ресурсів, так і з неоптимальним їх використанням. Для того, щоб подолати наявні диспропорції у фінансуванні функцій держави необхідно посилити фінансове забезпечення виконання економічної функції держави з паралельним посиленням контролю за якістю та ефективністю виконання цієї функції.

Література:

1. Тлумачний словник української мови. URL: <http://www.slovnyk.net/?swrd=%E7%E0%E1%E5%E7%EF%> (дата звернення: 17.11.2019 р.).
2. Толковый словарь Ефремовой. URL: <http://slovar.plib.ru/dictio%paru/d1/62799.html> (дата звернення: 17.11.2019 р.).
3. Економічна енциклопедія. URL: <http://enbv.narod.ru/text/Eco%nom/encyclo/spiski/z.html> (дата звернення: 17.11.2019 р.).
4. Малий І. Й., Дибя М. І., Галабурда М. К. Держава і ринок: філософія взаємодії: монографія / За заг. та наук. ред. д-ра екон. наук, проф. І. Й. Малого. К.: КНЕУ, 2005. 358 с.

Блажейко Наталія Ярославівна

*головний спеціаліст організаційного відділу
Золочівської районної ради Львівської області*

УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ РОБОТИ В ОРГАНАХ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

Сьогодні Україна стоїть на порозі здійснення адміністративної реформи, головними завданнями якої має стати «децентралізація державної влади та деконцентрація владних повноважень, зміцнення організаційної, правової та фінансово-економічної самостійності місцевого самоврядування, формування самодостатніх, дієздатних територіальних громад». Ще однією з цілей адміністративної реформи є формування ефективного механізму роботи органів місцевого самоврядування, який буде максимально наближений до потреб і запитів людей, а головним пріоритетом діяльності органів місцевого самоврядування буде служіння народові, національним інтересам. Підвищення ефективності роботи публічної влади в Україні, а особливо її складової місцевого самоврядування, яке стоїть найближче до людей і надає першим найнеобхідніші послуги, є сьогодні для української держави найважливіше завдання, воно і повинно стати стрижнем адміністративно-територіальної реформи.

Основний напрям удосконалення управлінської діяльності в органах місцевого самоврядування на сучасному етапі, її подальша демократизація